

Sygn. akt II KK 431/21

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **K.P.M.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 7 października 2021 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa (...)
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.
z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu -
adw. K. S., Kancelaria Adwokacka w K., kwotę 732 zł (siedemset
trzydzieści dwa złote), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia
za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego;**
- 3. zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

K.M. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 11 sierpnia 2018 roku w K. na ul. H. około godzin południowych
działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia E.R. na środku jezdni
usiłował pozbawić pokrzywdzoną życia w ten sposób, iż leżąc na plecach

podtrzymując się przy tym lewą dłonią o podłogę i trzymając pokrzywdzoną na sobie leżącą na plecach, dusił w/w prawym przedramieniem za szyję, jednakże zamierzonego czynu zabronionego nie zdołał popełnić, albowiem został spłoszony przez przypadkowo nadjeżdżających kierowców i zbiegł z miejsca zdarzenia,

tj. o przestępstwo z art.13 §1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.

2. w dniu 11 sierpnia 2018 roku w K. w mieszkaniu na ul. H. działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia E.R. chwycił ją rękoma od tyłu za szyję, po czym przewrócił na podłogę, gdzie dusił ją rękoma a następnie ucisnął kolanem na szyję z następowym uciśnięciem narządów wewnętrznych w tym zwłaszcza zamknięcia naczyń krwionośnych, skutkiem czego doszło do zatrzymania oddechow - krążeniowego w efekcie czego pokrzywdzona E.R. poniosła śmierć,

tj. o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k.

3. w okresie od 22 września 2017 roku do dnia 28 marca 2018 roku w K. znęcał się fizycznie i psychicznie nad E.R. w ten sposób, że bez powodu, wszczynał awantury domowe w trakcie, których ubliżał w/w pokrzywdzonej słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, naruszał jej nietykalność cielesną poprzez szarpanie za odzież i wyrywanie rąk, w tym groził jej pobiciem i pozbawieniem życia, podduszał ją przy użyciu rąk i kabla elektrycznego a także bił pięściami po brzuchu i głowie, kopał po całym ciele, a nadto we śnie przykładał E.R. nóż kuchenny do gardła,

tj. o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k.

4. w nocy z dnia 27 na 28 kwietnia 2018 roku w K. działając w sposób umyślny dokonał uszkodzenia ciała wspólnie zamieszkującej z nim matki A.C. w ten sposób, że zadawał jej uderzenia pięścią w okolice lewego przedramienia oraz z otwartej ręki w twarz i okolice żeber, czym spowodował u niej obrażenia ciała w postaci podbiegnięcia krwawego lewego przedramienia o wielkości około 15x10 cm, podbiegnięcia krwawego okolicy policzka prawego 2x2 cm, powierzchownego stłuczenia żeber, urazu barku i ramienia które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na czas poniżej 7 dni,

tj. o przestępstwo z art. 157 § 2 i 4 k.k.

5. w okresie od dnia 19 maja 2018 roku do dnia 20 maja 2018 roku w K. działając w krótkich odstępach czasu z góry powziętym zamiarem wypowiadał groźby karalne pozbawienia życia pod adresem A.R., E.R. i P.K., przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonych uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,

tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

6. w dniu 20 maja 2018 roku w K. naruszył nietykalność cielesną i znieważył funkcjonariusza Policji młodszego aspiranta A.T. podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w ten sposób, że napluł mu w twarz oraz wypowiadał pod jego adresem słowa powszechnie uznawane za obelżywe

t.j. o przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

7. w czerwcu 2019 roku w bliżej nieokreślonym dniu w O. z Aresztu Śledczego kierował za pośrednictwem korespondencji adresowanej do świadka R.S. groźby karalne pozbawienia życia pod adresem P.K., przy czym groźby te wzbudziły u zagrożonego uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,

tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt III K

(...):

1. oskarżonego K.M. uznano za winnego zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie I, z tą zmianą, iż przyjęto że oskarżony lewą ręką, której łokieć oparty miał o podłoże dociskał prawe przedramię, którym bezpośrednio uciskał na szyję pokrzywdzonej, tj. uznano go za winnego czynu wyczerpującego znamiona zbrodni z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., a także oskarżonego K.M. uznano za winnego zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie II, który wyczerpuje znamiona zbrodni z art. 148 § 1 k.k. i przyjmując, iż przestępstwa te stanowią ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 k.k. na podstawie tego przepisu w zw. z art. 148 § 1 k.k. wymierzono mu karę 25 lat pozbawienia wolności, a nadto na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzeczono od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonych A.R.,

- R.R., J.R. oraz M. R. nawiązki w kwotach po 150 000 zł;
2. oskarżonego K.M. uznano za winnego zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie III, z tą zmianą, iż przyjęto, że czyn ten miał miejsce w okresie od początku października 2017 r., a określenie „wrywanie rąk” zastąpiono określeniem „szarpanie za ręce”, a nadto przyjęto, iż oskarżony znęcał się nad osobą najbliższą tj. nad osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu, jak również przyjęto, iż oskarżony w dniu 28 marca 2018 r. używając noża spowodował u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci poprzecznej ranki długości 1 cm oraz podłużnej powierzchniowej ranki długości 0,3 cm na powierzchni dłoniowej opuszki palca III ręki lewej, liniowego zadrapania długości 1 cm na powierzchni dłoniowej opuszki palca IV, poprzecznej ranki długości 1 cm na powierzchni przyśrodkowej palca II ręki prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonej na okres poniżej 7 dni, tj. uznano go za winnego czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
 3. oskarżonego K.M. uznano za winnego zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie IV, który wyczerpuje znamiona występkę z art. 157 § 2 k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
 4. oskarżonego K.M. w miejsce zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie V uznano za winnego tego, że:
 1. w dniach 19 i 20 maja 2018 r. w K. działając czynem ciągłym wypowiadał groźby pozbawienia życia pod adresem A.R., przy czym groźby te wzbudziły w wymienionej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, tj. uznano go za winnego czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.
 2. w dniach 19 i 20 maja 2018 r. w K. działając czynem ciągłym wypowiadał groźby pozbawienia życia pod adresem E.R., przy czym groźby te wzbudziły w wymienionej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, tj. uznano go za winnego czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 190 § 1 k.k. w zw.

- z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.
3. w dniu 20 maja 2018 r. w K. groził pozbawieniem życia P.K., przy czym groźba ta wzbudziła w wymienionym uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona, tj. uznano go za winnego czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 190 § 1 k.k. i przyjmując, iż przestępstwa wyżej opisane w podpunktach a), b) i c) stanowią ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 k.k., na podstawie tego przepisu w zw. z art. 190 § 1 k.k. wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
 4. oskarżonego K.M. w miejsce zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie VI uznano za winnego tego, że w dniu 20 maja 2018 r. w Kaliszu podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych znieważył funkcjonariuszy Policji A.T. oraz E.M. używając w stosunku do nich słów powszechnie uznawanych za obelżywe, a także zastosował przemoc oraz groźbę bezprawną w stosunku do wymienionych funkcjonariuszy Policji w celu zmuszenia ich do zaniechania prawnej czynności służbowej w ten sposób, iż groził im pozbawieniem życia oraz szarpał się z funkcjonariuszem Policji A.T., a także napluł mu w twarz naruszając jego nietykalność cielesną, jak również ruszał nogami, chcąc uniemożliwić zatrzymanie i założenie kajdanek, tj. uznano go za winnego czynu wyczerpującego znamiona występkę z art. 222 § 1 k.k. w zb. z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na podstawie art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 224 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
 5. oskarżonego K.M. uznano za winnego zarzucanego mu czynu wyżej opisanego w punkcie VII, który wyczerpuje znamiona występkę z art. 190 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;
 6. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 88 k.k. w miejsce z osobna orzeczonych w stosunku do oskarżonego K.M. kar pozbawienia wolności wymierzono mu karę łączną 25 lat pozbawienia wolności, orzekając - na podstawie art. 62 k.k. - terapeutyczny system jej wykonania, przy czym na podstawie art. 77 § 2 k.k. zastrzeżono, że

oskarżony będzie mógł skorzystać z warunkowego przedterminowego zwolnienia nie wcześniej niż po odbyciu 20 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 29 marca 2018 r. godz. 12.40 do dnia 30 marca 2018 r. godz. 15.20, od dnia 20 maja 2018 r. godz. 14.00 do dnia 22 maja 2018 r. godz. 13.43, od dnia 11 sierpnia 2018 r. godz. 13.50 do dnia 26 października 2018 r. godz. 13.50 oraz od dnia 10 listopada 2018 r. godz. 13.50;

7. na podstawie art. 93a § 1 pkt 2 k.k., art. 93b § 1, 3 i 4 k.k., art. 93c pkt 4 k.k. i art. 93f § 1 k.k. orzeczono w stosunku do oskarżonego K.M. środek zabezpieczający w postaci terapii, a na podstawie art. 93a § 1 pkt 3 k.k., art. 93b § 1, 3 i 4 k.k., art. 93c pkt 5 k.k. i art. 93f § 2 k.k. orzeczono w stosunku do oskarżonego K.M. środek zabezpieczający w postaci terapii uzależnień.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego, prokuratora i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego, który zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na nierzetelnym rozważeniu zawartych w apelacji zarzutów odnoszących się do oceny materiału dowodowego z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów co w konsekwencji doprowadziło do nieuwzględnienia stanu silnego wzburzenia oskarżonego usprawiedliwionego okolicznościami przy zarzucanym mu przestępstwie z art. 148 k.k. i przyjęcie kwalifikacji z art. 148 § 1 k.k. zamiast z art. 148 § 4 k.k.;
2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nierzetelnym rozważeniu zawartych w apelacji zarzutów odnoszących się do błędów w ustaleniach faktycznych, w szczególności w zakresie przyjęcia, że oskarżony K.M. znęcał się fizycznie i psychicznie nad E.R. jako osobą najbliższą, tj. nad osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu co

spowodowało przypisanie oskarżonemu popełnienie czynu wypełniającego dyspozycję przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., podczas gdy w rzeczywistości między oskarżonym a pokrzywdzoną E.R. dochodziło jedynie do kłótni, w których strony wzajemnie się obrażały i dochodziło między nimi do przepychanek, bowiem zachowanie oskarżonego i pokrzywdzonej winno być oceniane przy uwzględnieniu ich dotychczasowego zachowania i obyczaju środowiska;

3. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na nierzetelnym rozważeniu zawartych w apelacji zarzutów i brak dostatecznego ustosunkowania się w uzasadnieniu wyroku Sądu Odwoławczego do zarzutu odnoszącego się do dokonania oceny materiału dowodowego z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów w zakresie przyjęcia, że oskarżony K.M. dopuścił się czynu zabronionego z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy braku nie budzących wątpliwości dowodów potwierdzających powyższe twierdzenie.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) oraz wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w O. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wywiedziona przez obrońcę skazanego jest bezzasadna i to w stopniu oczywistym, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy stwierdzić, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a powody jej wniesienia określa przepis art. 523 k.p.k. Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w jej drodze możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tym kontekście podkreślić należy, że postępowanie sądowe w rozważanej sprawie nie jest obarczone żadnymi uchybieniami określonymi w art. 439 k.p.k., jak

również innymi, które należałoby zakwalifikować jako rażące naruszenie prawa mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Lektura treści zarzutów kasacyjnych oraz ich rozwinięcia, zawartego w uzasadnieniu tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, może rodzić wątpliwości co do tego, czy autor kasacji wystarczająco wnikliwie zapoznał się z motywacyjną częścią orzeczenia Sądu *ad quem*. Uwaga ta poczyniona jest głównie w kontekście zarzutów obrazy art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. Uzasadnienie skarżonego orzeczenia dowodzi, że Sąd Apelacyjny, zgodnie z art. 433 § 2 k.p.k., rozważył wszystkie zarzuty i wnioski sformułowane w środku odwoławczym. Nie ma również żadnych podstaw do twierdzenia, że doszło do obrazy art. 457 § 3 k.p.k. Przeciwnie, uzasadnienie Sądu odwoławczego wyczerpująco wyjaśnia czym kierował się ten Sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski skargi etapowej uznał za niezasadne.

Kasacja, powielająca zarzuty zwykłego środka odwoławczego, stanowi jedynie próbę spowodowania dokonania przez Sąd Najwyższy, niedopuszczalnej przecież, ponownej kontroli instancyjnej i to tylko z tego powodu, że skarżący, nie akceptując stanowiska Sądu *ad quem*, ponawia wyrażone już stanowisko procesowe.

Podzielić należy stanowisko prokuratora, iż tak sformułowane zarzuty kasacyjne stanowią zawołowaną próbę uczynienia z postępowania kasacyjnego w istocie trzeciej merytorycznej instancji kontroli orzeczenia. Nie jest rolą Sądu Najwyższego czynienie własnych ustaleń faktycznych w przekazywanych mu do rozpoznania sprawach, do czego najwyraźniej dąży skarżący w taki, a nie inny sposób formułując złożony przez siebie nadzwyczajny środek odwoławczy. Pamiętać należy, a zwłaszcza na uwadze winien mieć to profesjonalny pełnomocnik będący adwokatem lub radcą prawnym, że celem postępowania kasacyjnego nie jest ani powielająca kontrolę apelacyjną ocena rozumowania sądu *meriti*, ani kontrola przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2012 r. V KK 125/12, *LEX nr 1277781*).

W odniesieniu do zarzutu pierwszego wskazać należy, że stanowi on w istocie dosłowne powielenie zarzutu apelacyjnego z pkt 1. W tym kontekście

zauważyć należy, że Sąd odwoławczy odniósł się do tej kwestii wskazując, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynikał obraz oskarżonego jako osoby agresywnej, impulsywnej, działającej w sposób nagły i „nieobliczalny”, mającej trudności w opanowaniu swoich agresywnych zachowań. Okoliczności te wykluczały uznanie, że kierowane przez oskarżonego groźby nosiły znamion gróźb karalnych.

Jako oczywiście bezzasadny jawi się także zarzut opisany w punkcie 2 zarzutów kasacji. W realiach niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny wskazał i wykazał, że wbrew twierdzeniom skarżącego (apelującego) zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do odmiennej oceny materiału dowodowego, co też słusznie dostrzega prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację. Obrońca skazanego, zarówno w apelacji, jak i obecnie w kasacji, ograniczyła się w zasadzie do zaprezentowania własnego stanowiska, dezaprobuując ocenę dokonaną przez orzekające Sądy, tj. organy procesowe obu instancji.

Na uwzględnienie nie zasługiwały również zawarty w punkcie 3 kasacji zarzut naruszenia prawa procesowego, w szczególności poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zarzutów apelacji i nie odniesienie się do rozważań obrońcy z pkt 4 apelacji. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny odniósł się także i do tej kwestii szeroko uzasadniając swoje stanowisko na s. 4 - 5 pisemnych motywów wydanego wyroku. Biorąc pod uwagę tożsamość tego zarzutu w odniesieniu do zarzutu z pkt 4 apelacji, Sąd Najwyższy odsyła do lektury uzasadnienia orzeczenia Sądu odwoławczego, nie widząc potrzeby powielania tej samej argumentacji.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., III KK 265/17, baza orzeczeń Supremus).

Implikacją przedstawionych powyżej rozważań Sądu Najwyższego musiało być orzeczenie na posiedzeniu o oddaleniu w formule kwalifikowanej - jako oczywiście bezzasadnej, wniesionej w tej sprawie kasacji.

Ponadto rozstrzygnięto o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym o wynagrodzeniu na rzecz obrońcy z urzędu za podjęte, i wskazane w sentencji postanowienia, czynności procesowe.

as